

Bruselj, 15. november 2018
(OR. en)

14277/18

Medinstitucionalna zadeva:
2017/0237(COD)

TRANS 543
CODEC 2000
CONSOM 317

POROČILO

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	ST 13760/18 TRANS 493 CODEC 1856 CONSOM 301 + ADD 1
Št. dok. Kom.:	ST 12442/17 TRANS 370 CODEC 1477 CONSOM 307 + ADD 1
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (prenovitev) – poročilo o napredku

1. UVOD

Komisija je zgoraj navedeni predlog Evropskemu parlamentu in Svetu predložila 27. septembra 2017. Predlog je bil predložen kot prenovitev.

Komisija je revizijo predložila predvsem zato, da bi odpravili težave, ki so se pojavile v povezavi s primeri *višje sile*, uporabo izjem, pravicami invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo ter razpoložljivostjo t. i. *enotnih vozovnic* in informacijami o njih.

2. DELO V DRUGIH INSTITUCIJAH

Evropski parlament je za pristojni odbor za ta predlog imenoval Odbor za promet in turizem (TRAN), za poročevalca pa Bogusława LIBERADZKEGA (SD, PL). Odbor za pravne zadeve (JURI) je 28. februarja 2018 sprejel mnenje o postopku prenovitve, Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov (IMCO) pa je mnenje o vsebini predloga sprejel 5. junija 2018.

Odbor TRAN je o poročilu glasoval 9. oktobra 2018. Parlament je 15. novembra 2018 na plenarnem zasedanju glasoval o poročilu in ga sprejel kot svoje stališče v prvi obravnavi.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o predlogu sprejel na 531. plenarnem zasedanju 18. januarja 2018. Odbor regij je sklenil, da mnenja ne bo dal.

Posvetovalna skupina pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije je dala 19. februarja 2018 mnenje o uporabi postopka prenovitve.

3. DELO V SVETU IN V OKVIRU PRIPRAVLJALNIH TELES SVETA

Delovna skupina za kopenski promet je 29. septembra 2017 predlog na splošno predstavila in ga tako začela obravnavati. 5. oktobra 2017 je bila analizirana ocena učinka. Predlog je bil informativno predstavljen tudi Delovni skupini za varstvo in informiranje potrošnikov.

Svet (PTE, promet) je bil pod točko *Razno* obveščen o vmesnem stanju prvega pregleda 5. decembra 2017 (dok. 14637/17).

Prva obravnava je bila zaključena spomladi 2018, poročilo o napredku pa je bilo Svetu PTE (promet) predstavljeno 7. junija 2018 (dok. 8721/18).

4. OBLIKOVANJE KOMPROMISNEGA BESEDILA

Predsedstvo je 25. oktobra 2018 v obravnavo predložilo prvi kompromisni predlog, ki zajema poglavja I, II in III. Začasno besedilo, ki se še oblikuje, je v dodatku k temu poročilu (dok. 13760/18 ADD 1).

Glavni cilj predsedstva je bil, da bi napredovali pri razpravah o teh treh poglavjih in se v kar največji meri dogovorili o teh členih. Delegacije so na splošno pozdravile prizadevanja predsedstva v zvezi s prvimi tremi poglavji. V zvezi z njimi je bil dosežen napredek, s čimer so bile dane smernice za nadaljnje razprave.

Več delegacij je vložilo preučitvene pridržke glede nekaterih delov kompromisnega besedila predsedstva, druge pa so obdržale svoje pridržke glede prvotnega predloga.

Pomisleki glede najpomembnejših nerešenih vprašanj in druge pripombe, ki so jih države članice izrazile med razpravo, so po poglavjih podrobno predstavljeni v nadaljevanju. Cilj je dati smernice in olajšati nadaljnje delo Sveta pri oblikovanju njegovega končnega stališča o tej uredbe.

4.1. Poglavje I

(a) Predmet urejanja (člen 1)

Nekatere države članice so zahtevale, da se v področju uporabe jasno navede, da uredba določa minimalno raven zaščite, pri čemer pa je mogoče pravice potnikov še bolj zaščititi. Nekatere države članice so opozorile, da je treba izrazje, povezano z invalidnimi osebami in z osebami z omejeno mobilnostjo, uskladiti z rezultati dogovarjanja glede akta o dostopnosti, o katerem sta se Svet in Evropski parlament v času razprav še pogajala (glej tudi člen 2).

(b) Področje uporabe (člen 2)

Več držav članic je pozdravilo kompromisno besedilo predsedstva kot korak v pravo smer, v kolikor jasno določa, da se lahko čezmejne storitve v Uniji izvzamejo iz področja uporabe uredbe. Ne glede na to pa se mnenja držav članic glede področja uporabe iz odstavka 1 še naprej razhajajo; nekatere države članice so nasprotovale predlogu ene od držav članic, da bi izvzeli ves notranji promet.

Nekatere države članice so dvomile o izvajanju predpisanih zahtev, zlasti označenih z besedilom „... *ustrezno zagotovljene* ...“ in „... *znaten del* ...“, pa tudi o uporabi poglavja V za vse storitve železniškega prevoza potnikov, ki jih ni mogoče izvzeti iz področja uporabe. Več držav članic je nasprotovalo temu, da bi bil zato, ker je v nekaterih primerih izvzetje že odobreno, stari odstavek 4 črtan na podlagi domneve, da ga je mogoče obnoviti. Poleg tega so nekatere države članice zahtevale, da ne bi smeli navesti navzkrižnega sklica na akt o dostopnosti, ker rezultati razprav o tem aktu še niso znani (glej tudi člen 1).

Ena od držav članic je zahtevala, da se uredba ne bi uporabljala tudi za storitve, ki se izvajajo le na podlagi zgodovinskega ali turističnega interesa.

(c) Opredelitev pojmov (člen 3)

Čeprav je kompromisno besedilo predsedstva omogočilo, da je bil dosežen določen napredek pri razpravah o opredelitvi pojmov, pa je jasno, da bo ta člen treba še obravnavati, potem ko bo sklenjen dogovor o preostanku predloga.

Pripombe držav članic je mogoče povzeti kot naslednje:

- opredelitev „prodajalca vozovnic“ bo morda treba redakcijsko in vsebinsko pregledati glede na novo spletno prodajo vozovnic.
- Opredelitve „enotne vozovnice“, „upravljavca infrastrukture“, „prevoznika v železniškem prometu“, „prevoznika“, „nadomestnega prevoznika“, „invalidne osebe in osebe z omejeno mobilnostjo“ bo treba uskladiti z ustrezno zakonodajo na tem področju, zlasti z direktivo o upravljanju železnice, pravili COTIF o pravicah potnikov in z aktom o dostopnosti.

- Več držav članic meni, da je treba še obravnavati opredelitev „železniške postaje“ in uporabo izraza v celotnem besedilu. Dan je bil predlog, da bi besedilo s tega vidika spremenili.

4.2. Poglavje II

(a) Nediskriminatorni pogoji pogodbe o prevozu (člen 5)

Nekatere države članice so menile, da je predlagano besedilo presplošno. Menile so, da stalno prebivališče stranke vpliva na tarife subvencij za obstoječe storitve primestnega prevoza. Poleg tega so nekatere delegacije ugotovile, da bi člen dejansko lahko preprečil konkurenco ter posebne ponudbe podjetij in prodajalcev.

(b) Kolesa (člen 6)

Več držav članic je pozitivno sprejelo kompromisno besedilo predsedstva, druge pa so menile, da je nezadostno. Na splošno imajo države članice zelo različne poglede na ta člen. Nekatere države članice so predlagale, da bi prevozniki v železniškem prometu imeli pravico kolesom zavrniti dostop, čemu so nasprotovale države članice, ki so se zavzele za lažji dostop koles. Nekatere države članice so predlagale spremembo besedila, v skladu s katero naj bi „operativne razloge“ spremenili v „varnostne razloge“, dodali pa naj bi tudi pogoj, da naj bi zadevna prevozna sredstva to dopuščala. Nekatere države članice so zastavile vprašanje, ali se kolesa obravnavajo oziroma ali bi se lahko obravnavala kot „oddana prtljaga“, opozorile pa so tudi na kolesa nestandardnih velikosti in vprašale, ali bi jih bilo treba obravnavati enako. Na koncu so nekatere države članice opozorile, da tehnične specifikacije za interoperabilnost (Uredba Komisije (EU) 454/2011) že pokrivajo prevoz koles z vlaki.

(c) Obveznost zagotavljanja informacij o ukinitvi prevoznih storitev v prometu (člen 8)

Predsedstvo je razpravo prestavilo do takrat, ko bo dosežen dogovor o aktu o dostopnosti.

(d) Potovalne informacije (člen 9)

Več držav članic je podvomilo v to, ali bi bilo treba prodajalcem vozovnic naložiti obveznosti in ali naj bi bile te obveznosti sorazmerne z velikostjo podjetja prodajalca vozovnic. Nekatere države članice so jasno nasprotovale naložitvi dodatnih obveznosti prodajalcem vozovnic.

Nekatere države članice so tudi zahtevale, da se jasneje določi, katere realnočasne podatke bi bilo treba posredovati potnikom.

(e) Razpoložljivost vozovnic, enotnih vozovnic in rezervacij (člen 10)

Kompromisno besedilo predsedstva je bilo na splošno sprejeto kot pozitiven korak. Nekatere države članice so podvomile v to, ali je izrecna obveznost ponudbe enotnih vozovnic nujna in ali jo je mogoče uveljaviti. Razprave o tem členu bo treba zaradi omejenega razpoložljivega časa še nadaljevati.

4.3. Poglavje III

(a) Zavarovanje in kritje odgovornosti za primer smrti ali telesne poškodbe potnika (člen 12)

Delegacije so izrazile začasno podporo uskladitvi, predlagani v kompromisnem besedilu predsedstva, a bo treba o tehničnih podrobnostih še razpravljati.

5. SKLEP

Predsedstvo poudarja pomen zaščite pravic potnikov, kar pa je treba izpeljati inteligentno in uravnoteženo, da bi lahko povečali privlačnost železniških storitev.

Avstrijsko predsedstvo je kljub veliki delovni obremenitvi v zvezi s *svežnji o mobilnosti I, II in III* namenilo vire za napredek pri delu glede predloga. Potekajoče razprave v Svetu kažejo, da je izziv iskanja tehnično korektne in uravnotežene rešitve precejšen ter da bo za opredelitev najprimernejše politične rešitve potrebna podrobna in celovita obravnava.

Glede na to naj se Odbor stalnih predstavnikov in Svet seznani z napredkom pri obravnavi predlagane uredbe.